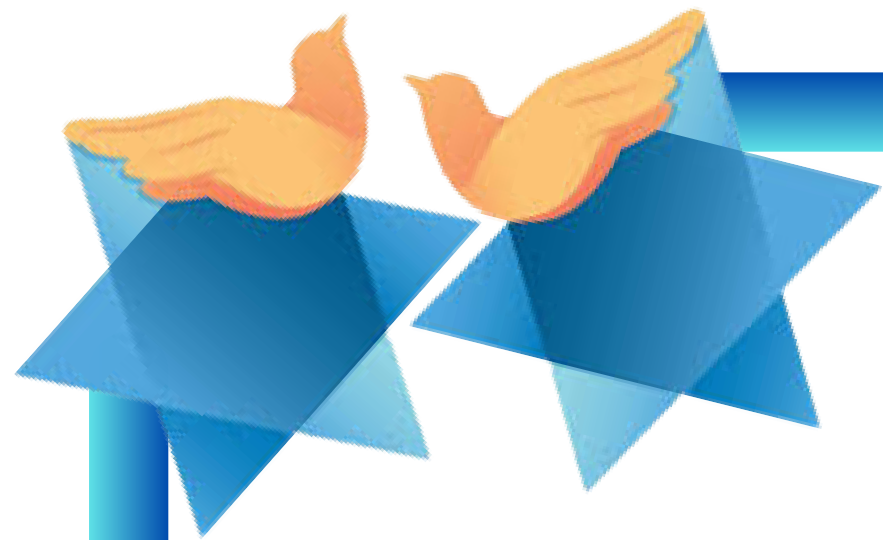

יום ההוקרה לפצועי מערכות ישראל ופעולות האיבה

מילים שהולכות איתי

בכל שנה אנו מציינים את יום ההוקרה לפצועי צה"ל ולנפגעי פעולות האיבה בתאריך י"ז בסלו. בתאריך זה אנו מבקשים להאיר את סיפורי הגבורה של אלה שנושאים בגופם ובנפשם פגיעות בעקבות מלחמה, פעילות צבאית או פיגוע טרור.

ביחידה זו בחרנו להתמקד בקולות האישיים, במילים של הפצועים היוצאות מן הלב. דרך הסיפורים האישיים נחשוף את התלמידים לערכי הערבות ההדדית, האמונה, אהבת החיים ואהבת המולדת. נלמד על כוחה של הרוח להתגבר על אתגרים ועל היכולת לצמוח מתוך הקושי.

מטרות

- חיזוק תחושת ההערכה והכרת התודה כלפי פצועי צה"ל ונפגעי פעולות האיבה
- היכרות עם דרכי התמודדות עם פגיעה מתוך אופטימיות ותקווה
- העלאת המודעות לכוחן של הרוח והנחישות בהתמודדות עם אתגרים

שלבי הפעילות

1. פתיחה: סיפור אישי
2. שיח על המסרים והערכים העולים מהסיפור
3. כתיבת מכתבי תודה והערכה

דגשים:

1. חיבור דגשי ופתיחות:

- הקדישו זמן לשיח פתוח שבו התלמידים יביעו דגשות ומחשבות בעקבות הסיפורים.
- זיהוי תלמידים שזקוקים לתמיכה דגשית ומתן מרחב בטוח לשיתוף.

2. התאמה לגיל התלמידים:

- כיתות א'-ג': התמקדות במסרים של תקווה, עזרה הדדית ופעילויות יצירה.
- כיתות ד'-ו': דיון ערכי על נחישות, תרומה לחברה ומשמעות החיבור לקהילה.

האור בחווה

"אני לעולם לא אעלה שוב על סוס!" צעקה לאה בנעם. כשאימא שלה ניסתה לשכנע אותה שוב ושוב, היא התכרבלה עמוק יותר מתחת לשמיכה וניסתה להסתיר את הדמעות. לאה, שפעם הייתה ילדה שמחה שהכול קראו לה "מלכת הסוסים", השתנתה מאז אותו יום, כשנפצעה בפיגוע ביום הולדתה.

במקום לדהור על סוסים ולהרגיש את הרוח בשיער, היא בילתה חודשים ארוכים בבית החולים. עכשיו כל מה שהיא רצתה זה להישאר בבית. אבל אימא של לאה הייתה נחושה. יום אחד היא נכנסה לחדר של לאה, ואמרה: "קומי, יש לי הפתעה בשבילך." "אימא, אני לא רוצה שום הפתעה," מלמלה לאה, אבל אימא כבר משכה אותה החוצה מהמיטה.

כשהגיעו לחוות הסוסים, הריח המוכר של קש ואורווה גרם ללב של לאה לדפוק חזק. "אני לא יכולה," היא לחשה, אבל אימא כבר הובילה אותה לסוס חום יפהפה. "רק תנסי", ביקשה.

ברגע שלאה התיישבה על גב הסוס, משהו קסום קרה. היא הרגישה איך הפחד מתחיל להתפוגג, ולראשונה מזה חודשים ארוכים - היא חייכה. חיוך קטן, אבל אמיתי.

החיוך הזה התרחב עוד יותר כשפגשה את ענר. הוא היה סוס מרוץ מנצח, עד שנפצע קשה בדרך. כשהובילו אותו לטיפול, לאה ראתה בעיניו את אותו הפחד שהיא הכירה מקרוב. "אתה ואני?" לחשה לו כשליטפה את ראשו, "אנחנו נחלים ביחד."

לאחר מספר שבועות שבהם רכבה עליו, היא שינתה את שמו ל"הנר" - כי הוא האיר את חייה מחדש.

כשלאה גדלה, היא הקימה חווה טיפולית. "כאן", היא אומרת לכל ילד וילדה שמגיעים, "קורים דברים קסומים." גם ל"גשם", הסוס השחור, קרה דבר קסום. "גשם" לא נתן לאף אחד להתקרב אליו. כולם חשבו שהוא פשוט סוס עצוב וכועס, עד שהגיע אורי. אורי היה ילד שקט שגם לו היה כאב שהוא לא אהב לדבר עליו. "למה הוא כל כך מפחד?" שאל את לאה על "גשם". "לפעמים", היא הסבירה, "גם סוסים צריכים מישהו שיבין אותם." כל יום היה אורי מגיע לחווה ופשוט יושב ליד "גשם". לפעמים בשקט, לפעמים מספר לו על יומו בבית הספר. לאט לאט, יום אחרי יום, "גשם" התחיל להתקרב. קודם רק הביט בו מרחוק, אחר כך התקרב עוד קצת, עד שיום אחד הניח את ראשו על כתפו של אורי.

היום, בחווה הקסומה של לאה, אפשר לראות ילדים וסוסים שתומכים זה בזה. כששואלים את לאה איך היא עשתה את זה, היא אומרת: "לפעמים צריך פשוט להדליק נר אחד קטן, וכל החושך נעלם." עיניה של לאה זוהרות כשהיא מביטה בילדים הרוכבים בחווה שלה. היא יודעת שכל אחד מהם, בדרכו שלו, מוצא את האור שבתוכו - בדיוק כמו שהיא מצאה.

מבוסס על סיפורה של לאה סבן.

האור בחווה

1. קראו את הטקסט: "האור בחווה".

2. נקודות לדיון:

- כיצד הצליחה לאה להתגבר על הפחד לרכוב על סוסים?
- מדוע החליטה להקים חווה טיפולית? למי ביקשה לעזור? כיצד?
- מה מאפשר ללמוד מהקשר בין לאה לענר? כיצד הם תרמו זו לזה?
- שערן מדוע הגיע אורי לחווה של לאה? מה מיוחד בקשר בינו לבין "גשם"?
- אילו ערכים אתם מזהים בסיפורן של הדמויות בחווה?
- מה הסיפור שלהן יכול ללמד אותנו על התמודדות עם קשיים?
- "צריך פשוט להדליק נר אחד קטן, וכל החושך נעלם" - איך האמירה הזו קשורה לדמויות בסיפור?
- אילו מסרים נוספים אתם מזהים?

3. בי"ז בכסלו נציין את יום ההוקרה לפצועי צה"ל ופעולות האיבה.

- איך סיפורה של לאה מתחבר ליום זה?
- מדוע חשוב שאנחנו כחברה נכיר ונוקיד את הפצועים?
- כיצד נעשה זאת?

מסרים שאפשר לשלב בדיון בעקבות הטקסט "האור בחווה":

1. היכולת להתגבר על פחדים: לאה מתגברת על הפחדים שלה אחרי הפציעה וחוזרת לרכוב על סוסים.
2. ריפוי אישי באמצעות עזרה לאחרים: לאה דיפאה את עצמה באמצעות טיפול באחרים, הן בסוסים והן בילדים.
3. קשרים נכוח מרפא: הקשר בין לאה לענר ובין אורי ל"גשם" ממחישים כיצד חיבור קרוב יכול לרפא פצעים נפשיים ופיזיים.
4. תמיכה והבנה הדדית: התמיכה מהסביבה יכולה לסייע בהתמודדות עם קשיים (אימא של לאה תמכה בבתה, לאה סייעה לילדים בחווה למצוא את הכוחות לריפוי).
5. עשייה משקמת - העשייה, מציאת משמעות, כל פעולה קטנה יכולות להיות צעד משמעותי בריפוי ובשיקום (הקמת החווה הטיפולית ע"י לאה).

הרצון הוא הניצחון

"תמסור כבר!" קראו הילדים במגרש השכונתי ברעננה. אבל משה חייר והמשיך להחזיק בכדור. הוא שיחק בדיוק כמו שהוא אוהב: בלי צעקות, בלי רעש, עם מוטיבציה רבה ורצון לנצח. כבן הצעיר במשפחה, כולם ניסו לפנק את משה. אבל מי שהכיר אותו ידע שדווקא בשקט שלו הייתה עוצמה מיוחדת. בין משחקי הכדורגל בצוהריים לאימוני הכדורסל בערב, תמיד מצא זמן להיות שם בשביל החברים שלו. "למה דווקא בסניף הרחוק?" שאלו אותו כשבחר להדריך בתנועת הנוער. "כי שם צריכים אותי", ענה בפשטות, במילים ספורות. כשהגיע הזמן, משה התגייס לצה"ל והפך ללוחם ובהמשך לקצין ביחידת "אגוז". אותו הרצון להשפיע ולעזור שליווה אותו מילדות קיבל משמעות חדשה. הוא אהב את היכולת להגן על המדינה ואת הקשר המיוחד עם החיילים שלו.

יום אחד, פרצה מלחמה. משה עשה מה שתמיד עשה: לקח אחריות והלך ראשון. "אחריי!" קרא לחייליו, ואז נפגע קשה.

הרופאים בבית החולים אמרו: "הפציעה קשה מאוד. ייקח לו שנה לפחות להחלים, אם בכלל." רק ד"ר גליה, רופאה ותיקה במחלקה, ראתה משהו אחר. "משה האריה שלנו", קראה לו בחיבה, "יש לו כוח של אריה."

משה החליט לעשות הכול כדי להשתקם ולחזור לחיילים שלו: "הרצון הוא הניצחון", לחש לעצמו, "אין דבר שיכול לעצור אותי מלחזור למקום שבו צריכים אותי."

בשיקום, הפתיע את כולם. כשאמרו לו לעשות עשר כפיפות, משה עשה עשרים. כשביקשו ממנו ללכת עשר דקות, הלך שעה.

המטפלים קראו לו: "הלוחם שלא מוותר." גם כשהכאבים היו בלתי נסבלים, משה המשיך להתאמץ.
"אני זה לא הסיפור," היה אומר, "אני חלק ממשהו גדול יותר וחייב לעשות הכול כדי לחזור לחיילים שלי."
בניגוד לכל מה שכולם ציפו, משה חזר לפקד על היחידה.

היום, כשמשה צועד בין חייליו כמח"ט ב"אלכסנדרוני", הוא נשאר אותו אדם:
שקט, צנוע, חושב על האחרים לפני עצמו. החיילים שמשרתים תחת פיקודו רואים אותו בכל בוקר מגיע ראשון, דואג לכולם,
עוצר ליד כל אחד ואחד, מקשיב, מכוון, תמיד עם אותו החיוך על פניו.
"איך אתה עושה את זה, המח"ט?" שאל אותו אחד החיילים הצעירים, "איך חזרת ככה מפציעה
כל כך קשה?"

משה הניח יד על כתפו של החייל: "כשאתה יודע שיש לך תפקיד חשוב,
כשאתה מבין שאתה חלק ממשהו גדול יותר -
אתה מוצא בתוכך כוחות שלא ידעת שיש לך", אמר בשקט.

מבוסס על סיפורו של משה פסל, מח"ט "אלכסנדרוני".

הרצון הוא הניצחון

1. קראו את הטקסט: "הרצון הוא הניצחון".

2. נקודות לדיון:

- מה משמעות הביטוי: "הרצון הוא הניצחון"?
- כיצד משמעות זו באה לידי ביטוי בסיפורו של משה?
- מי האמינה במשה בתהליך הדיפוי והשיקום? כיצד לדעתכם תרמה אמונה זו להחלמה שלו?
- למה התעקש משה לחזור לחיילים שלו למרות הפציעה הקשה?
- אילו תכונות של משה תרמו להחלמתו, לדעתכם?
- אילו ערכים באים לידי ביטוי בסיפורו של משה? הביאו דוגמאות ליישום הערכים.
- למה התכוון משה במילים: "אני חלק ממשהו גדול יותר"?
- מה הסיפור של משה יכול ללמד אותנו על התמודדות עם קשיים?

3. בי"ז בכסלו נציין את יום ההוקרה לפצועי צה"ל ופעולות האיבה.

- איך סיפורו של משה מתחבר ליום זה?
- מדוע חשוב שאנחנו כחברה נכיר ונוקיד את הפצועים?
- כיצד נעשה זאת?

מסרים שאפשר לשלב בדיון בעקבות הטקסט "הרצון הוא הניצחון":

1. **הרצון והנחישות יכולים לסייע בהשגת המטרות - הנחישות והרצון מאפיינים את התנהגותו של משה: בילדותו, כמפקד על חייליו, במהלך אשפוזו בעקבות הפציעה, בתקופת ההחלמה ולאחר הפציעה.**
2. **מחויבות ואחריות - תחושת המחויבות כלפי החניכים, החיילים והמדינה.**
3. **החיבור לקהילה - משה רואה את עצמו כחלק מקהילה גדולה ומרגיש את חשיבות התרומה האישית למען הכלל.**
4. **אמונה עצמית ותמיכת הסביבה – משה האמין בכוחו להשתקם והמילים המחזקות של הסביבה תרמו לאמונה זו.**

ממני בתודה

מטרת הפעילות:

- לאפשר לתלמידים להביע הכרת תודה באופן אישי ועמוק
- לפתח אמפתיה והבנה למסירות הנפש של הפצועים

שלבי ההכנה:

1. הכנה רגשית:

○ שיחה כיתתית על משמעות התודה.

○ דיון: מתי אנחנו מרגישים צורך להודות? למה חשוב להביע תודה?

○ היכרות עם הסיפור האישי של הפצוע/ה.

2. הנחיות לכתיבה:

○ פתיחה אישית ("שמי... אני תלמיד/ה בכיתה...")

○ התייחסות ספציפית לסיפור האישי של הפצוע

○ שיתוף במה שהתלמיד למד מהסיפור

○ הבעת תודה מנומקת

○ איחולים אישיים

שלום,
שמי (שם התלמיד) ואני לומד/ת בכיתה _____
בבית ספר _____.
קראתי את הסיפור שלך על (אירוע
ספציפי/התמודדות).
התרגשתי במיוחד כש... (התייחסות למשהו
ספציפי מהסיפור)
למדתי ממך ש... (לקח אישי)
אני רוצה להודות לך על... (סיבה ספציפית)
מאחל/ת לך... (איחול אישי)
בהערכה רבה,
(חתימה)

